

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВИДИ ТУРИЗМУ (СІЛЬСЬКИЙ, ЗЕЛЕНИЙ, ОЗДОРОВЧИЙ, МОЛОДІЖНИЙ, СПОРТИВНИЙ, ЕКСТРЕМАЛЬНИЙ)

(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: вибіркова   Форма контролю: залік

Освітній ступінь: бакалавр

Для спеціальності(-тей): 242 Туризм

Обмеження для вибору: відсутні

Кількість кредитів (годин): 4 (120 годин) (денна форма: 120 год.: 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма: 120 год.: 6 - лекції; 6 - семінарські; 108-самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання: <http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=389>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Євсєєва Діна Вікторівна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: викладач кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочій e-mail: tornado200886@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця, 14.40-16.00

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Предмет вивчення навчальної дисципліни є спеціалізовані види туризму, а саме: сільський, зелений, оздоровчий, молодіжний, спортивний, екстремальний.

Метою вивчення дисципліни є: отримання майбутніми фахівцями сфери туризму професійних знань щодо сучасного стану розвитку сільського, оздоровчого, молодіжного, екстремального туризму й перспектив їх розвитку, формування фахового світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку спеціалізованих видів туризму в регіонах та країнах світу.

Необхідність вивчення дисципліни обґрунтовується стрімким розвитком туристичної галузі, значними та глибокими змінами в світовій економіці та міжнародних відносинах. Спостерігається стійка тенденція подальшого зміцнення всебічного співробітництва країн, поглиблення інтеграційних процесів, розширення торгівлі, наукових і культурних зв'язків. Важливою складовою цих процесів виступають туристичні зв'язки, що мають вагомий вплив на світове господарство та міжнародні відносини.

Результати навчання У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. **Знання** спеціальних видів туристичної діяльності, їх особливостей та взаємозв'язок; класифікації видів туристичної діяльності, основної термінології та її особливості; нормативно-правової основи функціонування різних видів туризму; ресурсного забезпечення спеціальних видів туристичної діяльності; основ організації різних видів туристичної діяльності; тенденцій розвитку конкретних видів туристичної діяльності.

2. **Уміння** виокремлювати й розрізняти різні види туризму та їх взаємозв'язок; здійснювати комплексний аналіз потенціалу регіонів; визначати можливості розробки й розвитку різноманітних туристичних продуктів в окремих спеціальних видах туризму.

3. *Комунікація* демонструвати навички володіння державною та іноземними мовами, застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

4. *Автономність та відповідальність* адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації.

4. Зміст дисципліни

Тема 1-2. Сільський зелений туризм: історія та сучасний стан

Основні поняття та визначення: сільський туризм, агротуризм, екотуризм і зелений туризм. Мета і мотивація вибору відпочинку в сільській місцевості (за типом green rural tourism або green village tourism). Історія розвитку сільського зеленого туризму (виникнення і становлення приватних засобів розміщення за типом B&B). Сільський зелений туризм у сучасному туристському бізнесі. Державна підтримка розвитку сільського зеленого туризму. Законодавча база сільського зеленого туризму.

Тема 3. Спортивно-оздоровчий туризм

Особливості спортивно-оздоровчого туризму. Характеристика основних видів спортивно-оздоровчого туризму: пішохідний і гірський туризм; лижний туризм; водний туризм; велосипедний туризм; спелеологічний туризм.

Тема 4. Основи лікувально-оздоровчого туризму

Наука курортологія. Основні розділи курортології. Типи курортів. Основні вимоги, що висуваються до курортів, курортні чинники. Всесвітньо відомі лікувальні курорти. Основні методи лікування та оздоровлення, що застосовуються на сучасних європейських курортах.

Тема 5. Розвиток оздоровчого туризму в Україні

Поняття оздоровчого туризму. Сучасна курортологія і фізіотерапія. Основні етапи становлення та розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні. Санаторно-курортне лікування. Інфраструктура санаторно-курортного комплексу на сучасному етапі. Спеціалізація курортів України.

Тема 6. Екстремальний туризм та його види

Поняття про екстремальний туризм. Основні види екстремального туризму. Водні види екстремального туризму. Наземні види екстремального туризму. Гірські види екстремального туризму. Повітряні види екстремального туризму. Екзотичні види екстремального туризму. Розвиток екстремальних різновидів спортивно-оздоровчого туризму в Україні.

Тема 7. Основи та види релігійного туризму

Географія туризму, визначення та різновиди релігійного туризму. Центри християнського паломництва. Паломницький туризм, його види та особливості. Класифікація паломництва за кількістю учасників та сімейною приналежністю, за тривалістю, за сезонністю, за об'єктами відвідування, за місцем розташування об'єкта паломництва, за ознакою обов'язковості. Екскурсійний туризм релігійної тематики.

Тема 8. Розвиток геотуризму в Україні.

Поняття геотуризму та його цілі. Стратегічний аналіз розвитку геотуризму в Україні. Space та SWOT-аналізи. SWOT-аналіз розвитку геотуризму в Україні. Сучасні різновиди геотуризму

5. Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики» <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etyky-idhu-zatverdzheno-22.12.2023-.pdf>. Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З метою підвищення академічної чесності та сприяння особистому розвитку, студентам заборонено використовувати будь-які технології штучного інтелекту у виконанні завдань та тестів.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	незараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100- бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота

Форма підсумкового контролю залік

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahnen_z_i_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач (ситуацій)

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу (ситуацію).

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>). Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom. Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Активний туризм. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>

2. Антоненко, В., & Хуткий, В. (2022). Вплив російської військової агресії на природні туристичні ресурси України. Вісник Київського національного 7 університету культури і мистецтв. Серія: Туризм, 5(1), С. 64–82. <https://doi.org/10.31866/2616-7603.5.1.2022.262003>
3. Богатирьова Г. А., Головань М. Г., Горіна Г. О., Літвінова-Головань О. П., Коптева Т. С., Снігур К. В. Спеціалізований туризм : навч. посіб. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. туризму та країнознавства. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2021. 173 с.
4. Борисова О. В. Спеціалізований туризм: навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти спеціальності «Туризм». Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 360 с.
5. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 178 с.
6. Грепан Т. С. Роль анімації на фестивалях та карнавалах. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/525/1/>.
7. Дехтяр Н. А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні: монографія. Харків: Лібуркіна Л.М., 2021. 469 с.
8. Дишкантюк, О. В., Власюк К.В. Гастрономічний туризм: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2021. 136 с.
9. Екстремальний туризм в туристичних пропозиціях України. URL: <http://ukrbukva.net/page,21,72875-Ekstremalniyturizm-vturisticheskikh-redlozheniyah-Ukrainy.html>
10. Кукліна Т. С. Гастрономічний туризм на туристичному ринку України. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer30/682.pdf>
11. Мальська М. П., Гаталяк О.М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової л-ри, 2018. 224 с. URL : https://tourlib.net/books_ukr/malska-turyzm-u-mistah.htm
12. Мальська М. П., Філь М. І., Пандяк І. Г. Гастрономічний туризм. Навчальний посібник. Київ: Видавництво «Каравела», 2021, 304 с.
13. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. Посібник. ННБК «АТБ». Львів, 2022. 200 с..
14. Павленко Є. Є., Ільницька Г. С., Павленко В. О. Оздоровчий туризм : навч. посібник для студентів денної форми навчання. Х. : НФаУ, 2021. 114 с.
15. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України № 168-р від 16 березня 2017 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.
16. Рудев І. М. Активний туризм [Електронний ресурс] : конспект лекцій для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм» освітньо-професійної програми «Туризм» денної та заочної форм навчання. Київ :НУХТ, 2020. 105 с. URL: // <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/72.141.pdf>
17. Скопень М.М., Сукач М.К., Будя О.П., Артеменко О.І.,Хрущ Л.А. Інформаційні системи і технології в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі. Підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 764 с
18. Спортивний туризм : навч. посіб. / І. Й. Малинський, Ю. П. Сергієнко, О. М. Лаврентьєв, Д. О. Тарангул, В. П. Чаплигін ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2020. 326 с.
19. Стафійчук В. І., Малиновська О. Ю. Туристичне країнознавство: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-Плюс, 2020. 808 с.
20. Технічний регламент проведення змагань з пішохідного туризму Погоджено рішенням Виконкому ФСТУ, від 19.05.2018 зі змінами 2021р. 60 с.
21. Технічний регламент проведення спортивних змагань зі спортивного туризму (група спортивних дисциплін – «дистанція гірська»). Погоджено рішенням Виконкому ФСТУ, протокол № 12, п. 2 від 13.09.2021. 188 с.
22. Туристські ресурси України: конспект лекцій. Для здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю 242 «Туризм» за усіма формами навчання / Укладач О. В. Поступна. Харків : НУЦЗУ, 2020. 209 с. URL: http://nnvc.nuczu.edu.ua/images/topmenu/kafedry/kafedramenedzhmenta/Lekcii/TURRESURSI_UKRAINI_KONSPEKT_LEKCIJ.pdf

23. Чайка Т. Ю. Сутність та основні характеристики спеціалізованого туризму Географія та туризм : матер. VI Всеукраїнської науково-пр. інтернет- конференції. Харків, 2023 – С.436-439.

Інтернет-ресурси

1. Все про туризм – туристична бібліотека. Режим доступу: <http://www.infotour.in.ua/>
2. Все про туризм: туристична бібліотека. URL: <http://tourlib.net/>.
3. Державне агентство розвитку туризму (ДАРТ). URL: <https://www.tourism.gov.ua/>
4. Журнал Міжнародний туризм. URL : <https://intour.com.ua/>
5. Звід пам'яток історії та культури України: Енциклопедичне видання: У 28 т. URL : <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe>
6. Каталог Музеїв України. URL: www.ukrmuseum.org.ua.
7. Культура та мистецтво України // URL : [http : histua.com/knigi/narisi-z-istoriiukraini](http://histua.com/knigi/narisi-z-istoriiukraini)
Курорти та санаторії України. URL: <http://sankurort.ua/>.
8. Офіційна Інтернет-сторінка Туристичної асоціації України. URL : <http://www.tau.org.ua/>
9. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО. URL: <http://whc.unesco.org>.
10. Офіційний сайт Союзу лікувальних курортів Чеської Республіки. URL: <http://www.lecebne-lazne.cz>.
11. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні. URL: <http://www.palitra-buk.com.ua/show/news/id:77.html>.
12. Про курорти : Закон України від 05.10.2000 р. № 2026-III. Дата оновлення : 16.10.2020 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>
13. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України № 222-VIII від 02.03.2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
14. Про сільський аграрний туризм: Проект Закону України. URL: [http://www.agronews.in.ua/ node/2152](http://www.agronews.in.ua/node/2152)
15. Сайт Всесвітньої ради з туризму та подорожей (WTTC). URL: <https://www.wttc.org/>
16. Сайт Всесвітньої туристичної організації. URL: <http://www2.unwto.org/ru>
17. Сайт Співки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні URL: <https://www.greentour.com.ua/>

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю від 26 січня 2024 р., протокол № 10.